

Ympäristöministeriön ajankohtaiset

Kosteusasetuksen toimivuustarkastelu -työpaja
Radisson Blu Seaside, 25.9.2024

Katja Outinen, rakennusneuvos, YM/Terveet tilat 2028

Terveet tilat 2028 -hanke: Kosteusasetuksen toimivuustarkastelu ja vaikutusarviointi

- AFRY Suomi Oy valittu toteuttajaksi Terveet tilat 2028 -ohjelman puitesopimuksen minikilpailutuksen perusteella
- Tehtävänä arvioida nykyisen kosteusasetuksen toimivuutta, tehdä ehdotuksia päivitystarpeista ja arvioida ehdotettujen muutosten vaikutusta
- Hanke valmistuu vuoden loppuun mennessä
- Ohjausryhmä
 - Jani Kemppainen, Rakennusteollisuus RT ry/Talonrakennusteollisuus ry
 - Olli Teriö, Oulun yliopisto
 - Markku Hienonen, Rakennustarkastusyhdistys RTY ry
 - Aatu Koponen, Peab Oy
 - Tomi Marjamäki, YM

Rakennusten kosteustekniseen toimivuuteen liittyviä säädöksiä

- Ministeriön asetus rakennusten kosteusteknisestä toimivuudesta (782/2017) tuli voimaan 1.1.2018
- Rakentamislaki 751/2023 tulee voimaan 1.1.2025
 - Luku 4 Olennaiset tekniset vaatimukset
 - 29 § Rakentamiselle asetettavat vaatimukset
 - 30 § Rakennuksen korjaaminen
 - 33 § Terveellisyys
- Rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin EPBDn päivitys ja kansallinen toimeenpano
 - Rakennusten energiatehokkuuden parantamisen lisäksi nyt tavoitellaan myös päästöttömän rakennuskannan saavuttamista viimeistään vuonna 2050.
 - Päästötön rakennus määritellään kansallisesti uudis- ja korjausrakentamiselle erikseen ja määrittelyssä otetaan huomioon muun muassa ulkoiset ilmasto-olosuhteet, paikalliset olosuhteet, **sisäympäristön laatuvaatimukset (sisäilmasto -> sisäympäristö)** ja kustannustehokkuus.

RL 29 § Rakentamiselle asetettavat vaatimukset

- Rakennuksen on **täytettävä olennaiset tekniset vaatimukset siihen yleisesti ennakoitavissa oleva kuormitus ja rakennuksen käyttötarkoitus huomioon ottaen.** Myös rakennelman ja käyttötuvallisuuden kannalta merkittävän kohteen on täytettävä ne olennaiset tekniset vaatimukset, jotka ovat turvallisuuden kannalta olennaisia, jos niiden vauriosta voi aiheutua vaaraa henkilöturvallisuudelle. Rakentamisen on lisäksi oltava **hyvän rakennustavan mukaista.**
- Rakennuksen on oltava **tarkoitustaan vastaava, korjattavissa, huollettavissa ja muunneltavissa** sekä, sen mukaan kuin rakennuksen käyttötarkoituksen mukainen käyttö edellyttää, sovelluttava myös sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai toimia on rajoittunut.

RL 30 § Rakennuksen korjaaminen

- Rakennuksen korjaus- ja muutostyössä **on otettava huomioon rakennuksen ominaisuudet ja erityispiirteet eivätkä ne saa ilman painavaa syytä heikentyä** korjaus- tai muutostyössä. Rakennuksen on sovellettava aiottuun käyttöönsä. **Korjausten ja muutosten johdosta rakennuksen käyttäjien turvallisuus ei saa vaarantua eivätkä heidän terveydelliset olonsa heikentyä.**
- Rakennuksen korjaus- ja muutostyössä rakennus **voidaan korjata rakennusaikaista tai sen jälkeistä rakentamistapaa noudattaen, jos korjaamisen kohteena oleva rakenne tai rakennusosa on ollut teknisesti toimiva** eikä korjaamiseen kohdistu sellaista energiatehokkuuden parantamisvaatimusta, jota ei voi toteuttaa vanhaa rakentamistapaa noudattaen. **Jos rakenne tai rakennusosa on vaurioitunut siksi, että se ei ole ollut teknisesti toimiva, on korjaustyössä noudatettava uuden rakennuksen rakentamista koskevia vaatimuksia.** Korjaus- ja muutostyössä voidaan noudattaa uuden rakennuksen rakentamista koskevia vaatimuksia, jos tarkoituksena on parantaa rakennuksen toimivuutta.
- Rakennuksen käyttötarkoitusta muutettaessa on noudatettava uuden käyttötarkoituksen mukaisia olennaisia teknisiä vaatimuksia noudattaen, mitä 2 momentissa säädetään.

RL 33 § Terveellisyys

- Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan käyttötarkoituksensa ja ympäristöstä aiheutuvien olosuhteiden edellyttämällä tavalla siten, että se on terveellinen ja turvallinen rakennuksen **sisäilma, kosteus-, lämpö- ja valaistusolosuhteet** sekä vesihuolto huomioon ottaen. Rakennuksesta ei saa aiheutua terveyden vaarantumista **sisäilman epäpuhtauksien, säteilyn, veden tai maapohjan pilaantumisen**, savun, jäteveden tai jätteen puutteellisen käsittelyn eikä rakennuksen osien tai rakenteiden kosteuden vuoksi.
- Rakentamisessa on käytettävä tuotteita, joista **ei niiden suunnitellun käyttöiän aikana aiheudu sisäilmaan, talousveteen eikä ympäristöön sellaisia päästöjä**, joita ei voida pitää hyväksyttävinä. Rakennuksen **järjestelmien ja laitteistojen** on sovelluttava tarkoitukseensa ja niiden on **ylläpidettävä terveellisiä olosuhteita**.
- Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa uuden rakennuksen rakentamista, rakennuksen korjaus- ja muutostyötä sekä rakennuksen käyttötarkoituksen muutosta koskevia tarkempia säännöksiä rakennukselta edellytettävistä terveellisyyteen liittyvistä fysikaalisista, kemiallisista ja mikrobiologisista olosuhteista, taloteknisistä järjestelmistä ja laitteistoista sekä rakennustuotteista.

Kosteusasetuksen päivityksen ajankohta

- Hallituksen esityksessä rakentamislainsäädäntöä (HE HE 139/2022 vp) esitettiin, että rakentamislain antamisen yhteydessä **maankäyttö- ja rakennuslain nojalla annetut valtioneuvoston asetukset ja ympäristöministeriön asetukset niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen jäisivät voimaan**, kunnes toisin säädetään. Voimaan jääneitä asetuksia ei kuitenkaan olisi mahdollista enää muuttaa sen jälkeen, kun vuoden 1999 maankäyttö- ja rakennuslaki on kumottu, koska niiden muuttamisen mahdollistavia asetuksenantovaltuuksia ei enää ole voimassa.
- Edellisen MRL-muutoksen (958/2012) kaltaista viiden vuoden siirtymäsäännöstä/-aikaa ei siis ole, vaan asetuksia voitaisiin päivittää ns. tarpeen mukaan
- Mikäli asetusmuutoksia tai -päivityksiä tehdään, ne tulee tehdä rakentamislainsäädäntöä annetuin valtuuksin, mutta aikarajaa ei ole
- Ympäristöministeriössä ei tällä hetkellä ole tarkkaa suunnitelmaa rakennusten kosteusteknisestä toimivuudesta annetun asetuksen päivityksestä
 - Päivitystyö toteutetaan virkatyönä päivityksen käynnistyessä

Kosteusasetuksen päivityksen sisällöstä

- Esim. korjaamiseen liittyvä nykyasetuksen pykälä ”turha”, koska uudessa rakentamislaisissa on säädetty erikseen korjaamisesta
- RL 33 § vastaa sisällöltään aiempaa 117 c §:ää MRL:ssä, joten ei muutostarpeita sen suhteen
- Muita päivitystarpeita arvioidaan Kosteusasetuksen toimivuustarkastelu ja vaikutusarviointi – hankkeen tulosten pohjalta
- Lisäksi seurataan EPBD-direktiivin toimeenpanoa ja sen vaikutusta ministeriön muiden asetusten sisältöön
 - Esim. ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta (1009/2017)
 - Sisäilman kosteus, rakenteiden ilmanpitävyys, radon jne.
 - EPBDn toimeenpanoon liittyvien asetusmuutosten tulee olla annettuna 5/2026 mennessä

Muuta: Rakentamislain korjaussarja

- Hallituksen esitys rakentamislain muuttamisesta (HE 101/2024 vp) on annettu eduskunnalle 19.9.2024 (ns. korjaussarja)
- Käsittää ns. rakentamislain korjaussarjassa esitetyt muutokset:
 - Kestävän rakentamisen sääntelystä rakentamisen eri osapuolille aiheutuvaa taakkaa kevennetään ja lupamenettelyä sujuvoitetaan.
 - Rakentamislakiin sisältyvä uusi päävastuullisen toteuttajan toteutusvastuu kumotaan eikä se tule lainkaan voimaan. Hankkeeseen ryhtyvän vastuu säilyy siksi ennallaan.

Rakentamislain voimaantuloon liittyvät webinaarit

- Ma 25.11.2024 klo 13 - 16
 - Teemana rakentamislupaprosessi
- Ti 10.12.2024 klo 13 – 16
 - Teemana kestävään rakentamiseen liittyvät rakentamislain pykälät
- Ti 14.1.2025 klo 13 – 16
 - Teemana mm. suunnittelijan ja työnjohtajan pätevyyydet ja digiasiat
- Seuraa ympäristöministeriön tiedotuskanavia, joissa kerrotaan myöhemmin lisää em. webinaareista ja niihin osallistumisesta

Kiitos mielenkiinnosta!

Katja Outinen, rakennusneuvos
Rakennetun ympäristön osasto
Rakennukset ja rakentaminen -yksikkö
katja.outinen [at] gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

